



SÁMEDIGGI
SÄMITIGGE
SÄÄ'MTE'ĜĜ
SAAMELAISKÄRÄJÄT

SAAMELAISKÄRÄJIEN TOIMINTASUUNNITELMA-TALOUSARVIO VUODEKSI 2016

Hyväksytty Saamelaiskäräjien kokouksessa
21.12.2015

Sisällys

Saamelaiskäräjien toiminnan arvot.....	3
1. Talousarvion 2016 lähtökohdat	4
1.1. Budjettivuoden päätavoitteet.....	4
1.1.1 Pohjoismainen saamelaisopimus	4
1.1.2 Saamen kielten elvyttämisohjelma.....	4
1.1.3 Ilmastomuutos ja kestävä kehitys.....	4
1.1.4 Sote- ja aluehallintouudistus	5
1.1.5 Saamelaiskäräjien oman toiminnan ja hallinnon kehittäminen.....	5
1.1.6 Saamelaisten hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistäminen	5
1.1.7 YK:n alkuperäiskansojen oikeuksia koskevan loppuasiakirjan toimeenpano	5
1.2. Tulot ja menot	6
2. Sektorikohtaiset tavoitteet ja niiden resursointi	7
2.1. Parlamentarismi ja edunvalvonta	7
2.2. Saamelaiselinkeinot, oikeudet ja ympäristö.....	8
2.3. Saamelaisten kielelliset oikeudet ja saamen kielen toimisto.....	11
2.4. Saamelaiskoulutus ja oppimateriaalituotanto.....	13
2.5. Saamenkieliset ja –kulttuurinmukaiset sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatuspalvelut	16
2.6. Saamelaisen kulttuuritoiminnan edistäminen.....	17
2.7. Vaalilautakunnan toiminta	18
2.8. Saamelaisnuorten osallisuus ja oikeudet	18
2.9. Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston toiminta.....	19
2.10. Yleishallinto	21
2.11. Saamelainen lastenkulttuurikeskus	23
2.12. Saamelaismusiikkikeskus.....	24
2.13. Alkuperäiskansojen elokuvakeskus Skábma.....	25
2.14. POSKE:n saamelaisyksikkö.....	26
2.15. Giellagáldu-hanke	27
3. Saamelaiskulttuurikeskus Sajoksen liiketoimintapalvelut	27

Liite 1 Talousarvion vertailu vuoteen 2015

Kuvio- ja taulukkoluetelo

Kuvio 1 Saamelaiskäräjien varsinaisen toiminnan rahoitus	6
Kuvio 2 Saamelaiskäräjien varsinaisen toiminnan menojen jakautuminen	6
Taulukko 1 Saamelaiskäräjien varsinaisen ja muun toiminnan talousarvio vuodelle 2016.....	7
Taulukko 2 Parlamentarismi ja edunvalvonta.....	8
Taulukko 3 Elinkeino-, oikeus ja ympäristösektori	9
Taulukko 4 Saamen kielen toimisto.....	11
Taulukko 5 Saamelaisopetuksen edistäminen.....	14
Taulukko 6 Saamenkielisten sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatuspalvelut	16
Taulukko 7 Kulttuuripalvelut.....	17
Taulukko 8 Vaalilautakunta.....	17
Taulukko 9 Nuorisoneuvosto.....	18
Taulukko 10 SPN neuvosto ja hallitus.....	19
Taulukko 11 Yleishallinto	20
Taulukko 12 Lastenkulttuurikeskus Mánnu.....	21
Taulukko 13 Musiikkikeskus	23
Taulukko 14. Skábma	24
Taulukko 15 Posken saamelaisyksikkö	25
Taulukko 16. Giellagáldu	26
Taulukko 17 Sajoksen liiketoimintapalvelut.....	28

Saamelaiskäräjien toiminnan arvot

vahva saamelainen identiteetti
saamen kielten elinvoimaisuus
saamelainen kulttuuri ja kulttuuriperintö
perinteisten elinkeinojen elinvoimaisuus
saamelainen luontoyhteys



Kuva 1: Petra Biret Magga-Vars

saamelainen kulttuurimaisema
saamelaisten kestävän kehityksen ja biologisen monimuotoisuuden turvaaminen
saamelainen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus
yhteisöllisyys
saamelaisten perinteiden ylläpitäminen ja perinteisen tiedon elvyttäminen ja turvaaminen

1. Talousarvion 2016 lähtökohdat

1.1. Budjettivuoden päätavoitteet

1.1.1. Pohjoismainen saamelaissopimus

Pohjoismaisen saamelaissopimuksen jatkoneuvottelut ovat käynnissä saamelaiskäräjien sekä Suomen, Norjan ja Ruotsin valtioiden kesken. Saamelaiskäräjät osallistuu neuvotteluihin tehokkaasti ja vaikuttavasti. Saamelaiskäräjien tavoitteena on, että pohjoismainen saamelaissopimus ratifioidaan ja että sopimus noudattaa mahdollisimman pitkälle asiantuntijatyöryhmän tekemää ehdotusta. Neuvottelut on tarkoitus säädä päätökseen vuoden 2016 aikana.

1.1.2. Saamen kielten elvyttämisohjelma

Toimenpideohjelma saamen kielten elvyttämiseksi valmistui vuonna 2012. Valtioneuvosto teki periaatepäätöksen toimenpiteistä saamen kielten elvyttämiseksi 3.7.2014. Saamen kielten elvytysohjelman toimenpiteiden toteutus on vielä alkutekijöissään, eikä toimenpiteitä varten ei ole osoitettu juurikaan erillisiä resursseja. Valtioneuvoston periaatepäätös on positiivinen viesti saamen kielten tulevaisuuden puolesta, mutta se ei sinällään vielä elvytä saamen kieliä. Saamen kielten elvyttäminen turvaa saamelaiskulttuurin elinvoimaisuutta ja siksi kielenelvytyksen tulee jatkua myös tulevien hallitusten toiminnassa. Meneillään olevalla hallituskaudella tulisi aloittaa myös uuden ohjelman laatiminen. Toimenpiteiden toimeenpanoa varten tarvitaan riittävät resurssit.

Saamelaiskäräjät huolehtii edunvalvonnassaan että elvytysohjelma toimeenpannaan täysimääräisesti ja että ohjelmalle turvataan resurssit.

1.1.3. Ilmastonmuutos ja kestävä kehitys

Saamelaiskäräjät tiedostaa ilmastonmuutoksen yhdeksi suurimmista maailmanlaajuisista kriiseistä. Ilmastonmuutos näkyy jo nyt arktisen alueen alkuperäiskansojen elämässä, sillä ilmasto lämpenee arktisella alueella jopa kaksi kertaa nopeammin kuin muualla maailmassa keskimäärin. Ilmastonmuutoksen vaikutukset tuntuvat jo nyt saamelaisten elämässä ja tulevaisuudessa esimerkiksi perinteisten elinkeinojen harjoittaminen vaikeutuu. Saamelaiskäräjät pitää tärkeänä, että ilmastonmuutoksen torjuminen aloitetaan välittömästi ja tehokkaasti siihen kansainvälisesti asetettuja tavoitteita noudattaen ja niihin sitoutuen ja osallistuu tavoitteiden täytäntöönpanoon sekä noudattamiseen ottaen huomioon perinteiset elämäntapansa, perinteisen tiedon sekä kansainvälisen alkuperäiskansaoikeiden periaatteet, mukaan lukien FPIC-periaate sekä Akwé:Kon -ohjeet.

Saamelaiskäräjät huolehtii, että se tiedottaa sekä lisää tietoisuutta saamelaisten keskuudessa ilmastonmuutoksen syistä sekä ratkaisuista tavoitteenaan vaikuttaa saamelaisen yhteiskunnan jokapäiväisiin arjen ratkaisuihin ilmastonlämpenemisen hillitsemiseksi. Saamelaiskäräjät osallistuu tehokkaasti yhteiskunnalliseen keskusteluun siitä, miten esimerkiksi perinteisten elinkeinojen harjoittamisessa välttämättömien kulkuneuvojen päästöjä saataisiin vähennettyä ja fossiiliset polttoaineet korvattua luontoystävällisemmällä vaihtoehdolla.

Saamelaiskäräjät huolehtii, että kestävä kehitys toteutuu alkuperäiskansat huomioon ottaen ja osallistuu kestävä kehityksen kansainvälisten sekä kansallisen ohjelmien suunnitteluun sekä täytäntöönpanoon.

1.1.4. Sote- ja aluehallintouudistus

Vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä itsehallintoalueille. Itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät ja lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Valtioneuvosto päättää sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisspätöksestä itsehallintoalueiden esitysten ja niiden kanssa käytävien neuvotteluiden pohjalta. Lapin alueella Lapin liitto koordinoi sote- ja aluehallinnon uudistusta. Saamelaiskäräjät osallistuu aktiivisesti Lapin sote- ja aluehallintouudistuksen valmisteluun saamelaisten oikeusaseman ja perusoikeuksien toteutumisen varmistamiseksi.

1.1.5. Saamelaiskäräjien oman toiminnan ja hallinnon kehittäminen

Saamelaiskäräjien kehysvalmistelu- ja budjettiprosessia kehitetään vastaamaan paremmin valtion vuosisuunnitteluprosessia. Luottamushenkilöiden ja sihteeristön yhteistyökäytäntöjä kehitetään. Kokouskäytäntöjen tueksi laaditaan ohjeistus. Tiedottamista kehitetään. Siirtymistä pilvipalveluihin ja palvelujen tehostamista jatketaan. Talouden seuranta ja toimintakertomuskäytänteitä kehitetään. Henkilöstön ammattitaidosta ja työhyvinnoinnista huolehditaan. Työhyvinvointijohtamista kehitetään. Henkilöstökoulutuksia järjestetään budjettivuoden tavoitteiden toteuttamiseksi ja henkilöstön esittämien tarpeiden perusteella. Saamelaiskäräjien palkkio- ja palkkausjärjestelmää uudistetaan vastaamaan modernin hallinnon vaatimuksia. Vaalikauden alussa päivitetään Saamelaiskäräjien henkilöstöpoliittiset ohjelmat.

1.1.6. Saamelaisten hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistäminen

Saamelaisten hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistäminen huomioidaan läpäisyperiaatteella kaikessa toiminnassa. Vaalikauden alussa laaditaan sukupolviohjelma, jonka toimeenpanoon osallistuvat kaikki saamelaiskäräjien hallinnonalat.

1.1.7. YK:n alkuperäiskansojen oikeuksia koskevan loppuasiakirjan toimeenpano

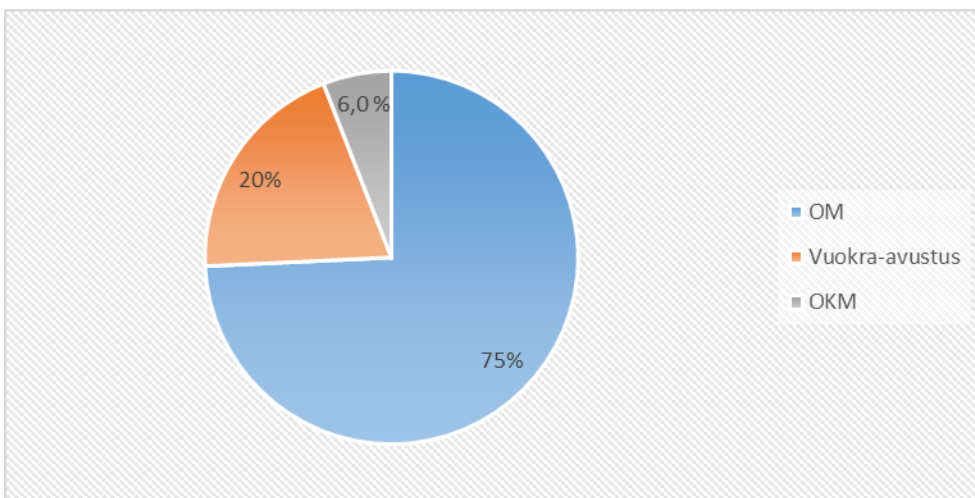
Alkuperäiskansojen oikeuksia käsittelevä julistus hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa vuonna 2007. YK:n ensimmäinen korkean tason alkuperäiskansojen maailmankonferenssin avausistunto hyväksyi vuonna 2014 alkuperäiskansojen oikeuksien edistämistä käsittelevän loppuasiakirjan, jonka tarkoituksena on edistää alkuperäiskansojen oikeuksien täytäntöönpanoa.

Saamelaiskäräjät vaikuttaa aktiivisesti YK:n julistuksen ja maailmankonferenssin loppuasiakirjan täytäntöönpanoon Suomessa ja kansainvälisellä tasolla.

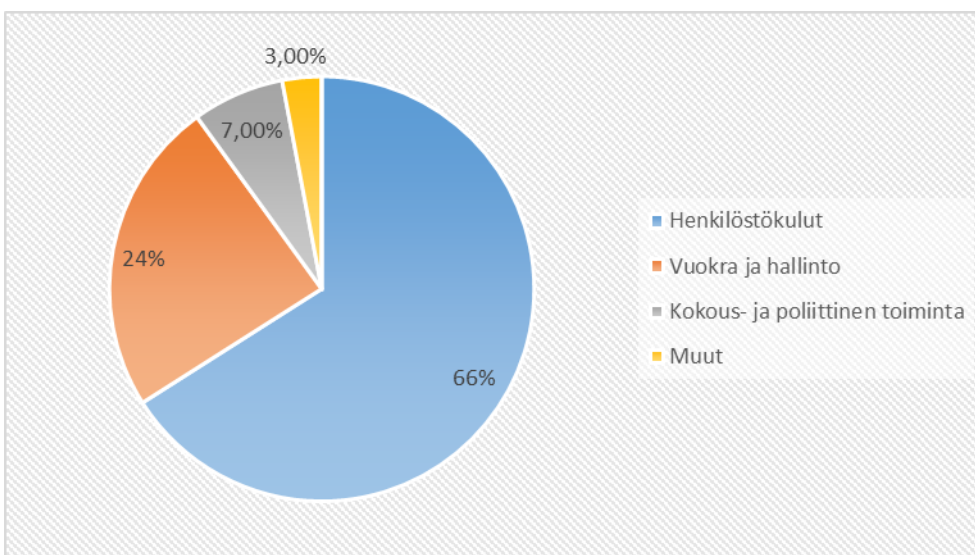
1.2. Tulot ja menot

Hallituksen esityksessä vuoden 2016 talousarvioksi (15.9.2014) oikeusministeriön pääluokassa momentilla 25.01.50 on osoitettu 3 164 000 euroa saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämisestä aiheutuviin menoihin. Tästä kokonaismäärärahasta oikeusministeriö on varannut 1 481 000 euroa saamelaiskulttuurikeskus Sajoksen vuokriin Senaatti-kiinteistöille ja 120 000 euroa saamen kielilain 31 §:ssä tarkoitettuja avustuksia varten. Saamelaiskäräjien varsinaisen toiminnan osuus on siis yhteensä 1 563 000 euroa. Saamelaiskäräjien varsinaisen toiminnan valtionavustus on laskenut edellisvuodesta 11,5 %. Kuvio 1 kuvaa saamelaiskäräjien varsinaisen toiminnan rahoitusta ja kuvio 2 menoja kululajeittain. Varsinaisen toiminnan suurin menoerä ovat henkilöstökulut.

Kuvio 1 Saamelaiskäräjien varsinaisen toiminnan rahoitus



Kuvio 2 Saamelaiskäräjien varsinaisen toiminnan menojen jakautuminen



Taulukossa 1 esitetään yhteenveto saamelaiskäräjien koko toiminnan talousarviosta vuodelle 2016. Saamelaiskäräjien koko toiminnan tulot ovat edelleen jaettavine valtionavustuksineen 6 470 722 euroa.

Taulukko 1 Saamelaiskäräjien talousarvio vuodelle 2016

SAAMELAISKÄRÄJÄT, Budjetti 2016	EUR
AVUSTUKSET JA TOIMINNAN TULOT	6 470 722
VALTIONAVUSTUKSET	5 484 095
<i>Oikeusministeriön yleisavustus</i>	<i>1 563 000</i>
<i>Oikeusministeriön vuokra-avustus</i>	<i>971 740</i>
<i>Oikeusministeriön muut avustukset</i>	<i>207 855</i>
<i>Opetus- ja kulttuuriministeriön avustukset</i>	<i>2 144 000</i>
<i>Sosiaali- ja terveystieteiden avustukset</i>	<i>525 000</i>
<i>Muut valtionavustukset</i>	<i>72 500</i>
MUUT AVUSTUKSET	369 367
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTOT	617 260
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT	6 470 722
HENKILÖSTÖKULUT	2 284 012
MATKAKULUT	211 832
TOIMITILAKULUT	1 274 395
KONTTORI-JA HALLINTOKULUT	142 708
OSTOPALVELUT	249 722
OPPIMATERIAALITUOTANTO	500 000
MUUT KULUT	117 053
ANNETUT AVUSTUKSET	1 691 000
<i>Saamenkielinen päivähoido</i>	<i>120 000</i>
<i>Saamenkieliset sote-palvelut</i>	<i>480 000</i>
<i>Saamelaisalueen kielipesätoiminta</i>	<i>700 000</i>
<i>Saamelaisalueen ulkopuolinen kielipesätoiminta</i>	<i>200 000</i>
<i>Kulttuurimääräraha</i>	<i>176 000</i>
<i>Avustukset taidejärjestöille</i>	<i>15 000</i>
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0

2. Sektorikohtaiset tavoitteet ja niiden resursointi

2.1. Parlamentarismi ja edunvalvonta

Saamelaiskäräjät aloittaa uuden vaalikauden Saamelaiskäräjien vaalikauden toimintastrategian valmistelulla. Saamelaiskäräjien kokous kokoontuu budjettivuonna vähintään neljä kertaa. Julkiset saamelaiskäräjien kokouksen streamataan. Hallitus kokoontuu tarpeen mukaan n. 12 kertaa.

Edunvalvonta on saamelaiskäräjien ydintehtävä. Saamelaiskäräjien edunvalvonta on tuloksellista ja kustannustehokasta. Saamelaiskäräjien edunvalvontaa tehdään viranomaisneuvotteluissa, valiokuntakuulemisissa, sidosryhmätapaamisissa ja osallistamalla eri työryhmien toimintaan. Edunvalvonnan tarkoituksena on edistää vaalikauden ja kuluvan vuoden toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ja huolehtia saamelaisten oikeusaseman kehittämisestä sekä kehittää lainsäädäntöä ja hyviä käytänteitä. Edunvalvonnassa keskitytään erityisesti päätavoitteiden edistämiseen. Edunvalvonnassa kiinnitetään huomiota siihen, että Suomi täyttää kansainväliset velvoitteensa. Edunvalvonta vaatii yhä enemmän Saamelaiskäräjien osallistumista ja panostusta. Läheistä yhteistyötä eri yhteistyökumppaneiden ja saamelaisorganisaatioiden kanssa jatketaan.

Taulukko 2 Parlamentarismi ja edunvalvonta

1 EUR		KUMULATIIVINEN	
		Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016
Käräjien kokous	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT		
	Oikeusministeriön yleisavustus		37 500
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT		37 500
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	0
Hallitus	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	10 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT		10 000
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	0
Puheenjohtaja	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	90 400
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT		90 400
	VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	0
Varapuheenjohtajien palkkiot	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	12 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT		12 000
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	0
Hallintopäällikkö	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	73 324
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT		73 324
	VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	-0
Puheenjohtajan avustaja	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	50 473
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT		50 473
	VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	-0
Sidosryhmätoiminta	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	53 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT		53 000
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	0
pohjoismaisen saamelais sopimuksen valmistelu	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön avustus	15 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT		15 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	-0
Yhteensä	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT		0 341 697
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT		0 341 697
	VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	0	-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	-0

2.2. Saamelaiselinkeinot, oikeudet ja ympäristö

Elinkeino-, oikeus- ja ympäristösektori osallistuu aktiivisesti kaivoslain toimeenpanoon tehden erityisesti yhteistyötä saamelaisten kotiseutualueen paliskuntien ja kalastajien kanssa.

Saamelaiskäräjät osallistuu ilmastonmuutosta koskevaan päätöksentekoon kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Saamelaiskäräjät edistää ilmastonmuutokseen sopeutumista, ilmastonmuutoksen hillitsemistä, sen tutkimista ja oman ilmastopolitiikan kehittämistä. Tavoitteena on ilmastonmuutoksen kielteisten vaikutusten minimoiminen saamelaiskulttuurille.

Elinkeino-, oikeus- ja ympäristösektori edistää kansallisen artikla 8(j)-työryhmän toimenpideehtotusten ja suositusten toteutumista mm. edistämällä Akwé: Kon –ohjeiden soveltamista maankäytön suunnittelussa sekä YVA-prosessissa, turvaamalla saamelaisten perinteisen tiedon, käytänteiden, innovaatioiden elinvoimaisuuden ja paimennukseen perustuvan saamelaisen

poronhoidon harjoittamisedellytykset sekä selvittämällä mahdollisuutta kehittää poronhoitoa ohjaavaa lainsäädäntöä, tukijärjestelmää, hallintoa ja maankäytön ohjausta.

Saamelaiskäräjät osallistuu biodiversiteettisopimuksen COP 12-päätösten ja biodiversiteetti-strategian ja toimintaohjelman toimeenpanoon. Saamelaiskäräjät osallistuu kansallisen artikla 8(j)-työryhmän ja biodiversiteetti-työryhmän työhön tehokkaasti ja vaikuttavasti. Budjettivuonna otetaan käyttöön saamelaisten kotiseutualueen maankäytön, perinteisten elinkeinojen ja saamen kielten tilaa ja kehitystä kuvaavat indikaattorit. Saamelaiskäräjät kehittää ja toteuttaa hankkeita saamelaisten perinteisen tiedon tilan parantamiseksi.

Talousarviovuonna kehitetään erilaisten maankäyttömuotojen yhteensovittamiskäytänteitä sekä selvitetään mahdollisuutta uudistaa saamelaiselinkeinoja ohjaavaa lainsäädäntöä, sekä hallinto- ja rahoitusjärjestelmää ja haetaan hankerahoitusta saamelaisen elinkeinorahaston perustamiseksi. Perustamalla saamelainen elinkeinorahasto tuetaan saamelaisten perinteisten elinkeinojen harjoittamista (poronhoito, kalastus, metsästys, keräily ja käsityö) ja niihin liittyvien uusien saamelaiskulttuurinmukaisten elinkeinomuotojen kehittymistä, kuten pienimuotoisen ekologisen matkailun ja perinteisten elinkeinojen tuotteiden jalostamista. Erityisesti tuetaan saamelaisnuorten pääsyä perinteisten saamelaiselinkeinojen pariin ja saamelaista naisyritystä. Saamelaiselinkeinojen tukijärjestelmää uudistamalla, kannattavuutta parantamalla ja harjoittamisedellytyksiä edistämällä rohkaistaan nuoria asettumaan saamelaisalueelle ja ryhtymään näiden elinkeinojen harjoittajiksi. Nuorille pyritään myös luomaan mahdollisuudet saada saamelaiskulttuurinmukaista perinteisten elinkeinojen ammatillista opetusta ja päästä oppisopimuskoulutukseen. Erityisesti näiden tavoitteiden edistämiseksi elinkeino- ja oikeuslautakunnan tarkoituksena on toimintavuoden 2016 aikana ryhtyä toimenpiteisiin uuden elinkeinosihteerin viran perustamiseksi ja täyttämiseksi Saamelaiskäräjien vuoden 2016 alkavalle uudelle vaalikaudelle esitetyn toimintaohjelman mukaisesti.

Taulukko 3 Elinkeino-, oikeus- ja ympäristösektori

1 EUR		KUMULATIIVINEN		
		Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016	
Lakimessihtööri	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		70 311	
	Oikeusministeriön yleisavustus		70 311	
			70 311	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		70 311	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0	
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	0	
Ympäristösihtööri	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	49 971	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		49 971	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0	
		TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	0
Ympäristösasioiden edistäminen	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	15 000	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		15 000	
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0	
			0	
Elinkeino- ja oikeuslautakunta, kokousmenot	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	3 000	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		3 000	
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0	
			0	
Yhteensä	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		0	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		138 282	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0	
		TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	0
			0	0

2.3. Saamelaisten kielelliset oikeudet ja saamen kielen toimisto

Toimintavuoden aikana jatketaan saamen kielilain valvontaa ja viranomaisten neuvontaa saamen kielilain soveltamisessa ja viranomaisten edustajien tapaamisia. Saamen kielilaista ja sen velvoitteista koskevaa tiedottamista kehitetään ja tiedottamista tehostetaan saamelaiskäräjien omilla internet-sivuilla ja tiedottamista suoraan soveltamisalaan kuuluville viranomaisille.

Saamen kielilakia koskeva seuraava kertomus annetaan vuoden 2016 alkupuolella. Kertomuksen valmistelua varten saamen kielineuvosto yhdessä saamen kielen toimiston kanssa aloitti kertomuksen valmistelun toteuttamalla webropol kyselyn kielilain toteutumista. Kysely suunnattiin kielilain soveltamisalaan kuuluville viranomaisille ja heidän henkilöstölleen ja kysely ajoittuu vuosille 2012-2014. Webropol kyselyn tulosten analysointityö saatetaan valmiiksi vuoden 2016 alkupuolella.

Saamen kielen toimisto osallistuu saamen kielilain uudistamistyöhön ja saamen kielilain kehittämistarpeita koskeva selvitys on työn alla oikeusministeriössä.

Saamen kielen toimiston tavoitteena on perehdyttää saamenkielisiä opiskelijoita työharjoittelun kautta saamen kielen toimiston työhön. Saamelaiskäräjät tuottaa digitaalisanakirjan kaikilla kolmella saamen kielellä.

Saamen kielen toimisto hoitaa saamelaiskäräjien omia käännöstöitä ja kääntää eri viranomaisilta tulevia käännöspyyntöjä. Saamelaiskäräjien käännöstötoiminnan laadun kehittämiseksi kääntäjät osallistuvat Giellagáldu-hankkeen järjestämiin kielenhuoltoseminaareihin. Saamen kielineuvosto on aikaisemmin asettanut tavoitteeksi valmistella kielitodistuksen antamista. Opetushallitus on puoltanut sitä, että saamen kielineuvosto voi antaa todistuksen vastaavasta kielitaidosta koskien erityisesti erinomaista suullista ja/tai kirjallista saamen kielen taitoa.

Saamen kielineuvosto kokoontuu vuoden aikana 4-5 kertaa.

Taulukko 4 Saamen kielen toimisto

1 EUR		KUMULATIIVINEN	
		Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016
Saamen kieliturvasihteerin	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		
	Oikeusministeriön yleisavustus		67 720
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		67 720
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	-0
I kielenkääntäjä	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	57 238
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		57 238
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	0
	II kielenkääntäjä	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus
VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT			57 238
VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			0
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0	0
III kielenkääntäjä		VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		57 238
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	0
	IV kielenkääntäjä	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus
VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT			54 535
VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			0
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0	0
Kielenkääntäjä (marinsaame)		VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		49 804
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	-0
	kielenkääntäjä (koltansaame)	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus
VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT			53 521
VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			-0
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0	-0
Saamen kielineuvosto		VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	MUUT TUOTOT
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		4 000
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	0
Muut menot, saamen kielen edistäminen	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	MUUT TUOTOT	15 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		15 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	-0
	Yhteensä	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	
VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT			416 293
VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0	1
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0	1

2.4. Saamelaiskoulutus ja oppimateriaalituotanto

Neuvottelua saamelaiskäräjien vaikutus- ja toimintamahdollisuuksien parantamiseksi opetuksenalueella jatketaan opetusministeriön ja opetushallituksen kanssa. Tärkeänä välineenä tässä toimii saamelaisten koulutusasiain yhteistyöelin.

Neuvottelua saamelaisopetuksen kokonaisvaltaiseksi kehittämiseksi yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen kanssa jatketaan. Saamelaisopetuksen kehittäminen liitetään osaksi saamen kielen elvytysohjelman toteuttamista ja uusien opetussuunnitelmien käyttöön ottamista. Pyritään aktiivisesti edistämään Valtioneuvoston periaatepäätöksessä toimenpideohjelmaksi saamen kielen elvyttämiseksi (3.7.2014) mainittuja toimenpide-ehdotuksia painottaen erityisesti saamen kielen opetuksen mahdollistamista pysyvällä pohjalla osana oppilaiden normaalia koulutyötä myös saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella. Saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella toimivia koulutuksen järjestäjiä ja siellä asuvia vanhempia avustetaan saamen kielen ja saamenkielisen opetuksen aikaansaamisessa. Yhteistyötä kuntien ja koulujen kanssa tiivistetään. Vahvistetaan lasten ja nuorten saamen kielen käyttöä kaikissa tilanteissa. Pyritään edistämään ennen muuta saamen kielen elvyttämisen jatkumista lasten siirtyessä kielipesistä ja päiväkodeista kouluun. Pyritään laajentamaan kielikylpyopetusta kunnissa.

Saamenkielisen oppimateriaalin valmistamista tehostetaan erityisesti koltan- ja inarinsaamen osalta ja pyritään löytämään ja kouluttamaan uusia oppimateriaalin tekijöitä. Toimistoon palkataan inarin ja koltansaamenkieliset oppimateriaalin projektityöntekijät. Oppimateriaalityön kustannukset hoidetaan tarkoitusta varten saatavalla valtionavustuksella, joka pysynee edellisvuoden tasolla (500.000 e) vuonna 2016. Pohjoismaista oppimateriaaliyhteistyötä lisätään ja pyritään saamaan se pysyväille perustalle. Sámi allaskuvlan ylläpitämää ovttas.no – oppimateriaaliportaalia kehitetään Suomen saamelaisopetuksen tarpeisiin.

Saamelaisnuorten taidetapahtuma

Saamelaisnuorten taidetapahtuma järjestetään Inarissa Sajoksessa maaliskuun 30.–31. päivinä, valtakunnallisena teemana on teatteri. Tapahtuma valmistellaan koulutus- ja oppimateriaalilautakunnan, Inarin koulun ja saamelaiskäräjien muiden toimijoiden yhteistyönä. Tapahtuman järjestämiseen haetaan erillistä valtionavustusta Opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Julkaisut ja käännökset

Saamelaiskäräjien toinen koulutusraportti julkaistaan toimintavuoden aikana mikäli raportin taitto- ja painatuskustannuksiin osoitetaan varat. Raportti selvittää saamen kielen ja saamenkielisen opetuksen tilannetta, ongelmia ja kehittämistarpeita saamelaisten kotiseutualueen perusopetuksessa ja lukioissa ja päivittää tilanteen kotiseutualueen ulkopuolella. Raportti julkaistaan saamelaiskäräjien kokoukselle esitettävän opetustiedonannon pohjalta.

Toimintavuonna julkaistaan saamen kielikylpyopetusta käsittelevä idea- ja opaskirja, joka on suunnattu saamelaisopetuksen henkilöstölle opetuksen oheiskirjaksi. Julkaisu on Saamelaiskäräjien ja Oulun yliopiston Giellagas-instituutin vuonna 2015 toteuttaman saamen kielikylpyopetusta käsitelleen koulutushankkeen tuloksena. Kirjan julkaisemiseen on myönnetty erillisrahoitus Opetushallituksesta ja Oulun yliopistosta. Pyritään käynnistämään uusi opetushenkilöstön koulutushanke, jonka tarkoituksena on valmentaa saamen kielen ja saamenkielisten luokkien opettajia etäyhteyksiä käyttävän opetuksen pedagogiikkaan ja tekniseen toteuttamiseen sekä digimateriaalin tuottamiseen perusteisiin. Hankkeeseen haetaan erillisrahoitusta Opetushallituksesta.

Saamelaiskäräjien koulutus- ja oppimateriaalitoimiston ja Opetushallituksen välisen sopimuksen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 osien käännöstyöstä kolmelle saamen kielelle viedään loppuun tammikuussa 2016.

Oktavuohta-nettilehden kehittäminen

Oktavuohta-nettilehden sisältöä kehitetään ja uudistetaan edelleen, sivustolle toimitetaan lisää aineistoa ja päivitetään aiempaa materiaalia. Nettilehden uudistaminen liittyy saamelaiskäräjien nettisivujen kokonaisuudistukseen. Oktavuohta-sivuston toimittamista suomi-pohjoissaame-inarinsaame-koltansaame nelikieliseksi tietopakettiä jatketaan. Sivustoa on mahdollista käyttää sekä saamelaisalueen kouluissa että muualla. Nettilehden markkinointia tehostetaan. Tarkoitukseen haetaan valtionavustusta Opetus- ja kulttuuriministeriöstä.

Pohjoismainen saamelaisopetuksen hallinnon yhteistyö

Saamelaisopetuksen hallinnon yhteistyötä tehostetaan osana saamelaisen parlamentaarisen neuvoston toimintaa. Yhteistyön tärkeimmät osapuolet ovat Norjan ja Ruotsin saamelaiskäräjät, saamelaiskoulujen hallinto Ruotsissa, saamelainen korkeakoulu (Sámi allaskuvla) sekä maiden pohjoisten alueiden aluehallintoelimet. Saamelaiskäräjien ja saamelaiskoulujen hallinnon välille pyritään luomaan tiiviimmät tiedonvaihdon käytännöt ja lisäämään tietoa saamelaisopetuksen asemasta ja tilanteesta naapurimaissa.

Lautakunnan ja koulutusasiain yhteistyöelimen kokoukset

Lautakunta pitää vuoden aikana viisi kokousta. Yksi kokouksista järjestetään Norjan saamelaiskäräjillä Kaarasjoella tai Ruotsin saamelaiskäräjillä Kiirunassa. Tarkoituksena on mm. kehittää oppimateriaaliyhteistyötä ja edesauttaa yhteispohjoismaisten opetussuunnitelmien aikaansaamista perusopetuksen saamen kieleen ja saamelaiseen käsityöhön. Yhteistyö on tärkeää mm. valmistelussa olevaan pohjoismaiseen saamelaisopimukseen liittyen. Sopimuksen tavoitteena on mm. yhtenäistää saamelaisopetusta koskevaa lainsäädäntöä ja antaa saamelaisille enemmän vaikutusvaltaa opetuksen sisältöjen määrittelemisessä.

Saamelaisten koulutusasiain yhteistyöelimen kokouksia järjestetään kaksi. Tärkeitä asioita yhteistyöelimen toiminnassa tulevat olemaan oppimateriaalityö ja sen resurssit, saamen kielen ja saamenkielisen opetuksen tilanne, saamenkielisten opettajien koulutus ja siihen liittyvä yliopistojen välinen yhteistyö sekä saamen kielen elvyttämisen edellytykset koulussa.

Taulukko 5 Saamelaisopetuksen edistäminen

1 EUR		KUMULATIIVINEN		
		Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016	
Koulutussihteeri	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT			
	Oikeusministeriön yleisavustus		67 800	
			67 800	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		67 800	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0	
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	0	
Oppimateriaalisihteeri	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	59 650	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		59 650	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0	
		TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	0
	Oppimateriaalisuunnittelija	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	57 238
VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT			57 238	
VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			-0	
		TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	-0
Toimistosihteeri		VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	42 913
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		42 913	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-0	
		TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	-0
	Koulutus- ja oppimateriaalilautakunta	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	4 000
VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT			4 000	
VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			0	
		TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	0
Saam. koulutusasiain yhteistyöelin		VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	3 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		3 000	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0	
		TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	0
	Saamelainen oppimateriaalituotanto	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	OKM avustus	500 000
VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT			500 000	
VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			0	
		TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	0
Saamelaisnuorten taidetapahtuma		VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	OKM avustus	50 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		50 000	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0	
		TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0	0
	Yhteensä	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		0 784 601
VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT			0 784 601	
VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			0 -0	
		TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	0 -0	

2.5. Saamenkieliset ja –kulttuurinmukaiset sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatuspalvelut

Saamelaisväestön sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämiseksi Saamelaiskäräjät on asettanut tavoitteekseen, että saamelaisten hyvinvointia ja osallisuutta edistetään vahvistamalla omakielisten ja kulttuurin perustuvien, laadukkaiden hyvinvointipalvelujen tarjontaa sekä turvaamalla osaavan, ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus ja riittävä rahoitustaso.

Toimintavuoden päätavoitteena on varmistaa, että aluehallinto- ja sote-uudistuksessa huomioidaan asianmukaisesti saamelaisen alkuperäiskansan oikeudet Suomen perustuslain ja Suomen kansainvälisten velvoitteiden tarkoittamalla tavalla. Osallistutaan aktiivisesti Lapin sote-alueen valmistelutyöhön. Saamelaiskäräjät järjestää Inarissa yhteistyössä eri tahojen kanssa saamelaisten sote-palvelujen tulevaisuusseminaarin 20.1.2016. Seminaarin tarkoituksena on varmistaa asiakaslähtöisten saamenkielisten palvelujen saatavuus Lapin sote-alueen valmistelussa. Lisäksi varmistetaan saamelaisten kielellisten ja kulttuuristen oikeuksien toteutuminen sosiaali- ja

terveydenhuollon järjestämissuunnitelmissa osallistumalla aktiivisesti Lapin sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon yksikön ohjausryhmätyöhön.

Saamenkielisten sosiaali- ja terveystalouden parantamiseksi pyritään kasvattamaan valtion talousarviossa vuosittain hyväksyttävää saamelaista sosiaali- ja terveystaloutta, tehostamaan yhteistyötä palvelujen järjestäjä- ja tuottajatahojen, sairaanhoitopiirien, eri koulutustahojen ja järjestöjen kanssa sekä edistämään raja-alueilla tehtävää käytännön yhteistyötä. Tämän yhteistyön edistämiseksi asetetaan saamelaiskäräjien yhteistyön sosiaali- ja terveystalouden yhteistyöelin.

Osallistutaan aktiivisesti saamelaisalueen kuntien hyvinvointikertomusten ja yhdenvertaisuussuunnitelmien päivytysprosessiin.

Saamelaisten kieli- ja kulttuuripesätoiminta

Varhaiskasvatuspalveluissa varmistetaan, että saamelaislapset saavat laadukkaita saamenkielisiä ja saamelaiskulttuurinmukaisia kielipesäpalveluja asuinpaikasta riippumatta. Neuvottelua saamelaisten kielipesätoiminnan kokonaisvaltaiseksi kehittämiseksi yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja kielipesätoimintaa järjestävien tahojen kanssa jatketaan. Kielipesätoiminnan laadun varmistamiseksi aloitetaan kielipesätoiminnan perusteiden laatiminen. Kehitetään kielipesätoiminnan ohjausta ja varmistetaan henkilöstön täydennyskoulutuksen saatavuus (kielenoppimisen pedagogiset menetelmät, kielenhuolto, perinteisen tiedon huomioiminen varhaiskasvatuksessa). Kielipesätoiminnan laajentamisen mahdollisuuksia selvitetään.

Saamenkielinen päivähoito

Varmistetaan, että laadukasta ja kulttuurinmukaista saamenkielistä päivähoitoa on jatkuvasti saatavilla. Tehostetaan saamenkielisen päivähoitohenkilöstön rekrytointia yhteistyössä palvelun järjestäjien kanssa. Kehitetään ikääntyneiden ja päivähoitoon yhteistoimintaa perinteisen tiedon välittämisen edistämiseksi. Edistetään saamenkielisen henkilöstön palkkausta ja työhyvinvointia vastaamaan tehtävän vaatavuutta.

Varhaiskasvatushenkilöstön lisä- ja täydennyskoulutus

Edistetään saamenkielisen varhaiskasvatushenkilöstön mahdollisuuksia saavuttaa muodollinen kelpoisuus hoitamiinsa tehtäviin. Jatketaan neuvotteluja saamenkielisen lastentarhanopettajakoulutushankkeen toteuttamiseksi opetus- ja kulttuuriministeriön, Oulun ja Lapin yliopistojen kanssa.

Jatketaan yhteistyötä saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa saamenkielisen varhaiskasvatushenkilöstön kielenhuolto- ja perinteiseen tietoon liittyvän lisäkoulutuksen järjestämiseksi.

Lautakunnan kokoukset ja saamelaiskäräjien vaikutusmahdollisuuksien parantaminen

Lautakunta pitää vuoden aikana kahdeksan kokousta. Erillismäärärahan tason nostamiseksi jatketaan neuvotteluja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Saamelaisten osallistumisen ja vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi luodaan saamelaisten sosiaali- ja terveysasioiden yhteistyöelin, jonka avulla ministeriö, saamelaiskäräjät, saamelaisten kotiseutualueen kunnat ja muut sidosryhmät voisivat tehokkaammin parantaa laadukkaiden hyvinvointipalvelujen tarjontaa saamelaisväestölle. Yhteistyöelin kokoontuu vähintään kerran vuodessa.

Taulukko 6 Saamenkielisten sote- ja varhaiskasvatuspalvelujen turvaaminen

1 EUR			KUMULATIIVINEN	
			Toteuma 1-	Budjetti 1-
Sosiaali- ja terveysliiteeri	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT			
		Oikeusministeriön yleisavustus		56 914
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT			56 914
	VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALLIJÄÄMÄ		0	-0
Sosiaali- ja terveyslautakunta	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus		4 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT			4 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			0
	TILIKAUDEN YLI- / ALLIJÄÄMÄ		0	0
Saamenkieliset sotepalvelut	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	STM avustus		480 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT			480 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			0
	TILIKAUDEN YLI- / ALLIJÄÄMÄ		0	0
Saamenkielisen päivähoiton turvaaminen	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	OKM avustus		120 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT			120 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALLIJÄÄMÄ		0	-0
Saamelainen kieli- ja kultt.pesätoiminta	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	OKM avustus		700 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT			700 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			0
	TILIKAUDEN YLI- / ALLIJÄÄMÄ		0	0
Saamelaisalueen ulkopuolinen kielipesätoiminta	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	OKM avustus		200 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT			200 000
	VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			0
	TILIKAUDEN YLI- / ALLIJÄÄMÄ		0	0
Yhteensä	VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT		0	1 560 914
	VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT		0	1 560 914
	VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0	-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALLIJÄÄMÄ		0	-0

2.6. Saamelaisen kulttuuritoiminnan edistäminen

Saamelaisesta kulttuurimäärärahaa jaettava varsinainen kulttuurituki on merkittävin saamelaistaiteilijoille suunnattu tuki saamelaisen taiteen ja kulttuurin eri aloilla mm. duodji, elokuvataide ja multimedia, kirjallisuus, kuvataide ja valokuvataide, musiikki, näyttämötaide. Lisäksi erilaisten tapahtumien tukeminen on tärkeää yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

Saamelaisyhdistyksillä on suuri merkitys saamelaisyhteisöjen elinvoimaisuuden, saamen kielten ja kulttuurin säilymisen ja kehittymisen turvaamisessa niiden järjestäessä erilaisia yhteisöllisyyttä

vahvistavia kulttuuritapahtumia ja retkiä sekä tärkeitä perinteisen tiedon tallentamisen ja saamen kielten elvytysprojekteja. Saamelaisyhdistykset ovat tärkeitä saamelaiskulttuurin toimijoita, jotka paikallistasolla järjestävät tapahtumia ja muita tilaisuuksia. Kulttuurimääräraha tuetaan kaikilla kolmella Suomessa puhutulla saamen kielellä; pohjois-, koltan- ja inarinsaamen kielillä tapahtuvaa yhdistystoimintaa. Saamelaisesta kulttuurimääräraha myönnettävä kulttuuripalkinto jaetaan henkilölle tai henkilöille, jotka ovat ansioituneet saamelaiskulttuurin eteen tehdyssä työssä.

Julkaisuavustusta myönnetään saamenkielisen kirjallisuuden, aikakauslehden, cd-levyjen ja multimediatuotteiden julkaisuun. Saamelaisesta kulttuurimääräraha tuetaan kaikilla kolmella Suomessa puhutulla saamen kielellä; pohjois-, koltan- ja inarinsaamen kielillä tapahtuvaa julkaisutoimintaa. Lisäksi Saamelaiskäräjät pyrkii edistämään Yle Sápmi nauhoitearkiston digitalisointia.

Saamelaisten urheilu- ja liikuntajärjestöjen toiminnan tukemiseen pyritään saamaan erillinen määräraha. Vuosittain järjestetään alkuperäiskansoille talvi- ja kesätapahtumia. Artic Winter Games talviurheilu- ja kulttuuritapahtuma järjestetään vuonna 2016 järjestetään Grönlandissa. Tapahtuma edistää osaltaan alkuperäiskansojen perinnön säilyttämistä ja eri alkuperäiskansojen identiteetin arvostusta. Tapahtumaan osallistuu noin 2000 alkuperäiskansoihin kuuluvaa urheilijaa 30 eri maasta 5 eri maanosasta ja noin 100 000 katsojaa eri puolilta maailmaa. Yhteispohjoismaisen urheilutoiminnan tukeminen ja resurssien lisääminen luovat mahdollisuuksia vahvistaa Sápmi-Suomen-, Norjan-, Ruotsin- ja Venäjän toimijoiden yhteistyötä.

Kulttuurilautakunta pitää vuonna 2016 kuusi kokousta.

Taulukko 7 Kulttuuripalvelut

1 EUR		KUMULATIIVINEN	
		Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016
Kulttuurisihteeri	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		
	Oikeusministeriön yleisavustus		59 639
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		59 639
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	0
Kulttuurilautakunta, kokousmenot	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	4 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		4 000
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	0
Pohjoismaisten saamelaisjärjestöjen tukeminen	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	OKM avustus	15 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		15 000
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	0
Saamelaisen kulttuuritoiminnan tukeminen	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	OKM avustus	176 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		176 000
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	0
Yhteensä	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		0
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		254 639
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	0	0
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	0

2.7. Vaalilautakunnan toiminta

Vaalilautakunnan toimintakausi päättyy 31.12.2015. Vuoden 2016 puolella vaalilautakunnan toimiston tehtävänä on vielä laatia tilastot saamelaisista, järjestää vaalilautakunnan asiakirjat ja siirtää ne arkistoon seuraavia vaaleja varten.

Taulukko 8 Vaalilautakunta

1 EUR		KUMULATIIVINEN		
		Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016	
Henkilöstö- ja muut kulut	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	OM avustus		100 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT			100 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0	-0
Yhteensä	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		0	100 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		0	100 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0	-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0	-0

2.8. Saamelaisnuorten osallisuus ja oikeudet

Nuorisoneuvosto vuosille 2016-2017 asetetaan Saamelaiskäräjien ensimmäisessä kokouksessa 2016.

Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston (SPN) puheenjohtajuus siirtyi Suomen Saamelaiskäräjille 1.6.2015 ja puheenjohtajuus kestää lokakuun 2016 loppuun asti. SPN:n alaisuudessa toimii nuorisoneuvosto, jossa on jäseniä Suomen, Norjan ja Ruotsin Saamelaiskäräjien nuorisolautakunnista. Myös SPN:n nuorisoneuvoston puheenjohtajuus on vuoden 2016 loppuun asti Suomen Saamelaiskäräjien nuorisoneuvostolla.

Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston alainen nuorisoneuvosto järjestää kahden vuoden välein Pohjoismaisen saamelaisnuorten konferenssin, Suomen Saamelaiskäräjien nuorisoneuvostolla on päävastuu vuoden 2017 konferenssin järjestämisestä. Saamelaisten kansallispäivää juhlietaan vuosittain helmikuun 6. päivä. 6.2.2017 tulee kuluneeksi 100 vuotta ensimmäisestä pohjoismaisesta saamelaiskokouksesta, joka pidettiin Norjan Trondheimissa. Samaan paikkaan onkin suunnitteilla tuohon aikaan SPN:n saamelaisparlamentaarikkojen konferenssi, eli paikalla on kaikkien maiden saamelaiskäräjät. Nuorisoneuvosto näkee tärkeänä, että myös saamelaisnuoret pääsevät osallistumaan Trondheimin konferenssiin ja nuorisoneuvosto on päättänyt järjestää vuoden 2017 saamelaisnuorten konferenssin Trondheimissa tuohon aikaan. Konferenssin valmistelut aloitetaan vuonna 2016.

Nuorisoneuvosto on saanut Lapin aluehallintovirastolta erillisrahoituksen Oahppoofelaš-hankkeelle ja se toteutetaan alkuvuodesta 2016. Hankkeen tarkoituksena on tehdä selvitys, millä aloilla on nyt ja tulevaisuudessa työpaikkoja saamelaisten kotiseutualueella ja millä aloilla on tarvetta saamenkielisille työntekijöille. Näin nuoret voisivat suuntautua paremmin aloille, joille voi helpommin työllistyä kotiseutualueella.

Nuorisoneuvosto jatkaa yhteistyötä Inarin nuorisovaltuuston ja Tornion nuorisoneuvoston kanssa tehden saamelaisasioita tunnetuksi nuorisopolitiikassa. Keväällä 2016 on tarkoitus osallistua yhdessä Allianssi risteilylle ja pohtia siellä saamelaisnuorten poismuuttoa saamelaisten kotiseutualueelta. Loppuvuodesta on tarkoitus järjestää yhteistyössä isompi vaikuttamistapahtuma Helsinkiin.

Nuorisoneuvosto järjestää vuosittain saamelaisnuorille tarkoitettuja tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, tapahtumia ovat Skábmagovat elokuvafestivaalin nuortenpäivä, Saamelaisnuorten taidetapahtuma ja Ijahis Idja musiikkifestivaalin lasten- ja nuortenpäivä.

Nuorisoneuvosto pitää toimintavuonna kuusi kokousta.

Taulukko 9 Nuorisoneuvosto

1 EUR		KUMULATIIVINEN			
		Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016		
Nuorisoneuvoston henkilöstö- ja toimintakulut	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ		0	0	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT				
		OKM avustus		120 000	
				120 000	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT	HENKILÖSTÖKULUT		53 034	
		KONTTORI-JA HALLINTOKULUT		1 752	
		MUUT KULUT		65 214	
				120 000	
		VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			-0
		TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ		0	-0
Yhteensä	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		0	120 000	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		0	120 000	
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0	-0	
	TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ		0	-0	

2.9. Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston toiminta

SPN:n puheenjohtajuus siirtyi Suomen saamelaiskäräjille 1.6.2015. Puheenjohtajuuskausi kestää 16 kuukautta eli 30.9.2016 saakka. Suomen saamelaiskäräjät järjestää yhden SPN:n yleiskokouksen, joka sijoittuu puheenjohtajuuskauden päättymiseen. SPN:n hallituksen kokouksia järjestetään tarpeen mukaan noin kymmenen vuodessa, joista yli puolet puhelinkokouksia.

SPN:n kuluvan vuoden toiminnan keskeisiä tavoitteita on hankkeella toimivan Giellagáldun toiminnan saattaminen pysyväksi ja pohjoismaisen saamelaissopimuksen jatkoneuvottelut sillä tavoitteella, että saamelaissopimus hyväksytään maaliskuussa 2016. Näiden lisäksi puheenjohtajuuskauden tavoitteisiin kuuluu kehittää SPN:n hallinnon, tiedottamisen ja yleisesti oma toimintaa, valvoa saamelaisten etujen kansainvälisesti, valvoa ja avustaa Alkuperäiskansojen maailmankonferenssin loppuasiakirjan toteuttamista sekä tukea Venäjän saamelaisia heidän työssään oman parlamentaarisen elimen perustamiseksi.

Saamelaiskäräjien yleisen resurssipulan vuoksi SPN:n puheenjohtajuuskauden menestyksellistä hoitamista varten tarvitaan oma esittelijä. Saamelaiskäräjien sihteeristön vakituisille virkamiehille ei ole mahdollista lisätä SPN:n puheenjohtajuuskauden tehtävistä koituvaa työmäärää. SPN:n puheenjohtajamaa huolehtii kokouskuluista, kuten kääntämisestä, tulkkauksesta ja kokoustiloista. Merkittävä lisäkulu tulee myös puheenjohtajan ja esittelijän matkakuluista, vaikka SPN:n hallituksen kokoukset järjestetään useimmiten puhelinkokouksina.

Taulukko 10 SPN Neuvosto ja hallitus

SPN Neuvosto ja hallitus 1 EUR			KUMULATIIVINEN	
			Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016
VARSINAINEN TOIMINTA				
VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	MUUT AVUSTUKSET	Muut avustukset		51 000
				51 000
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT	HENKILÖSTÖKULUT			45 635
	AINEET JA TARVIKKEET			100
	MATKAKULUT			4 258
	KÄYTTÖ JA YLLÄPITOKULUT			200
	KONTTORI- JA HALLINTOKULUT			807
				51 000
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ				-0
TILIKAUDEN YLI- / ALLIJÄÄMÄ			0	-0

2.10. Yleishallinto

Yleishallinnon kehittämistä jatketaan saamelaiskäräjien päätavoitteen mukaisesti vuonna 2016. Saamelaiskäräjien talouden seuranta ja toimintakertomuskäytänteitä kehitetään yhteistyössä saamelaiskäräjien tilintarkastajien kanssa. Siirtymistä pilvipalveluihin ja palvelujen tehostamista jatketaan. Tiedottamista kehitetään. Saamelaiskäräjien palkkio- ja palkkausjärjestelmä uudistetaan vastaamaan modernin hallinnon vaatimuksia. Saamelaiskäräjien taloussääntö hyväksytään toimintavuoden alussa.

Henkilöstön ammattitaidosta ja työhyvinnoinnista huolehditaan Henkilöstökoulutuksia järjestetään budjettivuoden tavoitteiden toteuttamiseksi ja henkilöstön esittämien tarpeiden perusteella. Työhyvinvointijohtamista kehitetään.

Taulukko 11 Yleishallinto

1 EUR		KUMULATIIVINEN	
		Toteuma 1- 12.2016	Budjetti 1- 12.2016
Taloussihteeri	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	58 076
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		58 076
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0 0
Hallintosihteeri	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	44 208
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		44 208
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0 0
Toimistos sihteeri	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	37 353
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		37 353
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0 0
Kokouspalkkiot	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	17 806
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		17 806
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0 0
Ansionmenetyskorvaukset	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	17 410
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		17 410
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0 0
Tulkkien palkkiot	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	14 501
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		14 501
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0 0
Ostopalvelut	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	18 500
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		18 500
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0 0
Toimitilojen vuokrat	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön vuokra-avustus	407 740
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		407 740
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0 0
Muut toimistomenot	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	65 619
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		65 619
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0 0
Henkilöstökoulutus	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	7 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		7 000
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0 0
Terveyspalvelut	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus ja Kelakorvaus	10 500
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		10 500
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0 0
Muut menot	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	Oikeusministeriön yleisavustus	18 600
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		18 600
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0 0
Yhteensä	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		0 717 313
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		0 717 312
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0 0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0 0

2.11. Lastenkulttuurikeskus Mánnu

Mánnu pyrkii toiminnallaan vahvistamaan saamelaisnuorten kulttuuri-identiteettiä, lisäämään saamelaisen perinteisen tiedon ja taidon arvostamista, omaksumista ja tallentamista, mahdollistamaan sukupolvien välisiä yhteisöllisiä toimintamuotoja.

Mánnun tavoitteena on tuoda nuoria saamelaistaiteilijoita näkyviin toiminnan kautta.

Lastenkulttuurikeskus luo lapsille luonnollisia saamen kielen käyttötilanteita, lisää tietoa muista alkuperäiskansoista, ehkäisee syrjäytymistä ja ohjaa toiminnallaan lapsia ja nuoria luovaan itseilmaisuun. Kulttuuri- ja taidekasvatusta kehitetään paikallisten, alueellisten ja pohjoismaisten toimijoiden yhteistyön kautta. Päiväkodeissa jatkuu saamenkielinen lapsille suunnattu toiminta. Toiminnan järjestämisessä huomioidaan saamelaislasten vanhempien ja päivähoitohenkilöstön toiveet. Lasten tuokiot ja teemapäivät kokoavat saamenkielisiä lapsia yhteen päivähoitosta ja sen ulkopuolelta. Leikkitoiminnan sisältöalueita ovat: saamelaiset tarinat, laulut, leikit, retket, perinneruoat ja kuvataide.

Mánnu toteuttaa saamelaiskäräjien sukupolvi-ohjelman tavoitteita omassa toiminnassaan erillisellä suunnitelmalla: Dáidu ráidu áhkuid ja ádjaid fárus. Tapahtuma-ketju Dáidu-ráidu järjestetään saamelaisalueen kuntien palvelutaloissa, joissa saamelaisvanhukset asuvat. Vaihtoehtoisesti tapahtuma voidaan järjestää kouluilla kylien saamelaisia ikäihmisiä ajatellen. Ikäihmisten ja nuorten vuorovaikutusta lisätään erilaisten, luovien ohjattujen teema-päivien kautta.

Nuoret nostetaan vuoden aikana erityisesti esille teeman Leage sápmelaš –leage čavlai! –työpajoissa, joita järjestetään nuorten saamelaista identiteettiä ja luovuutta vahvistaen. Ohjaajiksi pyydetään nimekkäitä saamelaisia kulttuurivaikuttajia ja eri taiteen alojen ammattilaisia. Tapahtumaketjun ohjaajaresursseina hyödynnetään pohjoismaista saamelaista yhteistyökumppanuutta.

Mánnu osallistuu seuraavien tapahtumien järjestämiseen suoraan tai yhteistyössä vuonna 2016: Skábmagovat Inarissa, saamelaislasten kansallispäivä, Marianpäivän lasten tapahtuma Hetassa, Ijahis Idja –alkuperäiskansojen musiikkitapahtuma, perinteinen lasten joikukonsertti Kautokeinosssa ja Girkostobuin deaivvadit –lapsiperheiden tapahtuma Utsjoella.

Taulukko 12 Lastenkulttuurikeskus

Saamelainen lastenkulttuurikeskus 1 EUR			KUMULATIIVINEN	
			Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016
VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	VALTIONAVUSTUKSET	Oikeusministeriön vuokra-avustus		6 000
		OKM avustus		68 000
	MUUT AVUSTUKSET	Kuntaraha		74 000
				12 000
	TULOT YHTEENSÄ			86 000
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT	HENKILÖSTÖKULUT			54 491
	AINEET JA TARVIKKEET			7 220
	MATKAKULUT			2 460
	TOIMITILAKULUT			6 000
	KONTTORI- JA HALLINTOKULUT			1 100
	OSTOPALVELUT			14 279
	MUUT KULUT			450
	KULUT YHTEENSÄ			86 000
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ				0
TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ			0	0

2.12. Saamelaismusiikkikeskus

Saamelaismusiikkikeskuksen tarkoitus on tukea perinteisten saamelaisten vokaalimusiikkityylien (luohti, leudd' ja livde) säilymistä ja edelleen kehittymistä, tukea ja kehittää modernia saamelaismusiikkia, järjestää saamelaismusiikin opetusta, tarjota puitteet saamelaisen musiikin tuotantoon, kehittää saamelaista musiikkiosaamista, järjestää saamelaismusiikin konsertteja sekä muita tapahtumia tehden saamelaismusiikkia tunnetuksi.

Saamelaismusiikkikeskus jatkaa perinteisten saamelaisten vokaalimusiikkilajien opetuksen järjestämistä Saamelaisalueen kouluissa. Saamelaismusiikkikeskus tukee myös modernin saamelaismusiikin opetusta saamelaisalueella. Musiikinopetusta järjestetään joko työpaja- tai kerhotoimintana, ja sitä pyritään järjestämään mahdollisuuksien mukaan myös saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella.

Musiikkikeskus järjestää musiikkitoiminta saamenkielisessä kasvatus- ja opetustyössä-koulutuspäivät, jotka ovat suunnattu saamenkieltä työssään käyttäville kasvatus- ja opetustyön ammattilaisille. Koulutuspäivät tarjoavat osallistujille sekä teoretietoa että käytännön kokemuksellisuutta musiikin erilaisista mahdollisuuksista kasvatus- ja opetustyössä ja antaa osallistujille uusia musiikillisia eväitä oman työnsä tueksi.

Saamelaismusiikin tuottamisen tukeminen

Saamelaismusiikkikeskus tukee toimintavuoden aikana vähintään yhtä saamelaisartistia tai yhtyettä musiikkiaänitteen tuottamisessa. Saamelaismusiikkikeskus tarjoaa saamelaiskulttuurikeskus Sajoksen studiota ja av-tekniikkaa tuotannon käyttöön tai avustaa muulla tavalla musiikin tuottamisessa. Artisti valikoituu joko luonnollisen yhteistyön kautta tai järjestämällä esimerkiksi kilpailu tuettavan artistin löytämiseksi.

Musiikitapahtumat

Saamelaismusiikkikeskus osallistuu kolmattatoista kertaa järjestettävän Ijahis idja-alkuperäiskansojen musiikitapahtuman tuottamiseen yhdessä muiden paikallisten toimijoiden kanssa. Saamelaismusiikkikeskuksen suunnittelija toimii kaksipäiväisen Ijahis idja- tapahtuman tuottajana.

Saamelaismusiikkikeskus järjestää saamelaismusiikin konsertteja ja muita saamelaismusiikin tapahtumia Saamelaiskulttuurikeskus Sajoksessa sekä muualla saamelaisalueella yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa. Musiikitapahtumilla pyritään tukemaan saamelaisartistien näkyvyyttä ja tarjoamaan heille työskentelymahdollisuuksia, tuottamaan kaivattua kulttuuritarjontaa saamelaisalueelle, nostamaan saamelaismusiikin imagoa sekä levittämään oikeaa tietoa saamelaisista elävän ja kehittyvän kulttuurin keinoin. Vuoden 2016 aikana musiikkikeskus osallistuu mm. Hetan Marianpäiville, Vuotson Lapin markkinoille, Sajoksessa järjestettäviin klubi-iltoihin, tarinankerrontafestivaaleille, Dáidu-Ráidu-toimintaan sekä kylissä järjestettäviin kansallispäivän tapahtumiin. Saamelaismusiikkikeskus lisää tapahtumatuotantoa sekä muuta kulttuuritarjontaa saamelaisalueen ulkopuolelle esimerkiksi Suomen suurimpiin kaupunkeihin, joissa asuu merkittävä osa saamelaisista.

Leirit ja kiertueet

Saamelaismusiikkikeskus jatkaa vuonna 2014 aloitetun, kiertävän lasten minileirin järjestämistä. Minileirin tarkoituksena on tutustuttaa lapset saamelaismusiikkiin ja taiteen eri osa-alueisiin sekä valmistaa työpajaopettajien ohjauksessa hauskoja esityksiä leirin päättäjäjäistapahtumaan, jonne lasten vanhemmat, isovanhemmat ja muut halukkaat ovat tervetulleita.

Saamelaismusiikkikeskus järjestää toimintavuotensa aikana koulukonserttikiertueen, jossa esiintyy erityisesti kouluikäisille sopiva saamelaisartisti. Koululaiskonserttikiertue ulottuu mahdollisuuksien mukaan useampaan saamelaisalueen kouluun, ja vähintään kolmeen saamelaisalueen kuntaan.

Taulukko 13 Musiikkikeskus

Saamelaismusiikkikeskus 1 EUR		KUMULATIIVINEN	
		Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016
VARSINAINEN TOIMINTA			
VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	VALTIONAVUSTUKSET	Oikeusministeriön vuokra-avustus	16 000
		OKM avustus	98 000
			114 000
			114 000
Musiikkikeskuksen toimintakulut	HENKILÖSTÖKULUT		70 425
	AINEET JA TARVIKKEET		600
	MATKAKULUT		9 000
	TOIMITILAKULUT		16 000
	KONTTORI-JA HALLINTOKULUT		5 649
	OSTOPALVELUT		11 326
	MUUT KULUT		1 000
			114 000
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ			-0
TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ		0	-0

2.13. Alkuperäiskansojen elokuvakeskus Skábma

Alkuperäiskansojen elokuvakeskus Skábman tavoitteena on kehittää saamelaista elokuva- ja av-alaa kulttuurisesti ja elinkeinollisesti sekä edistää alan kansainvälistä alkuperäiskansojen yhteistyötä. Elokuvakeskuksen tavoitteena on luoda saamelaisalueelle toimintaedellytykset elokuvateollisuudelle, joka tuo syrjäseuduille uusia työpaikkoja. Elokuvakeskus tukee elokuvien ja mediatuotteiden suunnittelua, kehittämistä ja tuotantoa etsimällä rahoituskanavia ja yhteistyökumppaneita sekä järjestämällä koulutusta ja elokuva-alan tapahtumia saamelaisalueella. Elokuvakeskus levittää saamelaiselokuvia erilaisiin tapahtumiin, jakaa tietoa saamelaiselokuvasta, alueesta ja saamelaisista tekijöistä.

Alkuperäiskansojen elokuvakeskuksen yksi tärkeimmistä tehtävistä on saamelaisen elokuvan levityksen edistäminen. Vuoden 2016 suurin tapahtuma on Skábmagovat-elokuvafestivaalit, joka järjestetään yhteistyössä Saamelaisaitteen tuki ry:n ja muiden tahojen kanssa. Elokuvakeskus järjestää elokuvanäytöksiä Saamelaiskulttuurikeskus Sajoksessa sekä muualla saamelaisalueella yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa. Tapahtumilla pyritään tukemaan saamelaisen elokuvan näkyvyyttä sekä tuottamaan saamenkielistä kulttuuritarjontaa saamelaisalueelle sekä jakamaan tietoa saamelaisista. Vuoden 2016 aikana elokuvakeskus osallistuu mm. tarinankerrontafestivaaleille, Tampereen elokuvafestivaaleille, Dáidu-Ráidu-toimintaan sekä kiertävän lasten minileirin järjestämiseen. Elokuvakeskus pyrkii aiempaa paremmin palvelemaan tapahtumilla myös niitä saamelaisia, jotka asuvat kotiseutualueensa ulkopuolella.

Yhteistyössä Kansainvälisen saamelaisen elokuvainstituutin kanssa pyritään rakentamaan pysyvää saamelaisen elokuvan rahoitusmallia, jonka kautta olisi mahdollista sekä kehittää, tuottaa että levittää saamelaista elokuvatoimintaa. Elokuvakeskus järjestää keskustelutilaisuuksia yhteispohjoismaisen rahoitusmallin luomisesta sekä pohjoismaisesta yhteistyöstä. Lisäksi järjestetään elokuvantekijöille koulutustilaisuuksia, joissa rahoituksen ohella perehdytään saamelaisen elokuvan erityispiirteitä sekä syvennytään saamelaisen kerronnan ominaislaatuuteen.

Elokuvakeskus tukee elokuvien ja mediatuotteiden suunnittelua, kehittämistä ja tuotantoa etsimällä rahoituskanavia ja yhteistyökumppaneita sekä järjestämällä koulutusta ja elokuva-alan tapahtumia saamelaisalueella. Lisäksi haetaan rahoitusta 3-vuotiselle hankkeelle ”Saamelaiset digitarinat toimeentulon lähteenä”. Hankkeen tavoitteena on parantaa taiteilijoiden ja luovan työn tekijöiden pitkäjänteistä toimeentuloa ja työllistymistä saamelaisalueella.

Alkuperäiskansojen elokuvakeskus Skábma pyrkii edistämään opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä erillisrahoituksella media- ja elokuvakasvatusta saamelaisten kotiseutualueella. Saamelaislasten mediakasvatuksen kehittämishankkeen tavoitteena on kehittää media- ja elokuvakasvatusta saamelaisalueella ottaen huomioon saamelaiskulttuurin kasvatukselliset erityispiirteet ja vähemmistöasemasta johtuva asenneilmapiiri. Tavoitteena on työpajojen, koulutusten ja materiaali tuotannon avulla edistää medialukutaitoa ja parantaa saamenkielistä lasten mediatarjontaa. Tarkoituksena on laatia saamenkielistä mediakasvatuksen koulutus- ja tiedotusmateriaalia lasten kasvattajille, ohjaajille, vanhemmille ja muille lasten kanssa toimiville aikuisille.

Taulukko 14 Skabma

1 EUR		KUMULATIIVINEN		
		Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016	
Alkuperäiskansojen elokuvakeskus ja mediakasvatus	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	VALTIONAVUSTUKSET		
		Oikeusministeriön vuokra-avustus	26 000	-26 000
		OKM media-avustus	50 000	-50 000
		OKM elokuva-avustus	47 000	-47 000
			123 000	-123 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT	HENKILÖSTÖKULUT	53 135	26 618
		AINEET JA TARVIKKEET	879	879
		MATKAKULUT	10 357	4 500
		TOIMITILAKULUT	26 000	-26 000
		KONTTORI-JA HALLINTOKULUT	11 126	10 000
		OSTOPALVELUT	18 500	5 000
		MUUT KULUT	3 003	3 003
			123 000	63 000
		VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	0	0
		TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ	0	0

2.14. POSKE:n saamelaisyksikkö

Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen (Poske) valtakunnalliseksi erityistehtäväksi on määritelty saamenkielisen väestön palvelutarpeiden huomioon ottaminen tarpeellisissa tehtävissä. Posken saamelaisyksikkö toteuttaa käytännössä valtakunnallista erityistehtävää yhteistyössä muiden Posken yksiköiden kanssa. Saamelaisyksikön keskeisenä tavoitteena on saamelaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuden parantaminen, sisällöllinen ja laadullinen kehittäminen, vaikuttavuuden arviointi sekä näihin liittyviin tutkimus- ja koulutustarpeisiin vastaaminen.

Saamelaisten palvelujen saatavuuden parantamiseksi lisätään yhteistyötä palveluntuotantoon osallistuvien tahojen ja kehittäjä-osaajien kesken innovatiivisten palveluratkaisujen kehittämiseksi. Tavoitteena ovat kokonaisvaltaiset, asiakaslähtöiset palvelumallit, jotka tukevat saamen kielen ja kulttuurin säilymistä ja kehittymistä, yhteisöjen elinvoimaisuutta ja perinteisen tiedon, elintapojen ja arvojen huomioimisen ja välittymisen yli sukupolvien. Tämän toteuttamiseksi suunnittelija osallistuu erilaisten hankkeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen Lapin alueella.

Posken saamelaisyksikön toimialaan kuuluvaa kehittämis-, koulutus- ja tutkimustoimintaa toteutetaan yhteistyössä THL:n, Oulun ja Lapin yliopistojen, korkeakoulujen, oppilaitosten, saamelaisten kotiseutualueen kuntien ja sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kanssa. Yhteistyötä tehdään ajankohtaisen tiedon tuottamiseksi saamelaisten hyvinvoinnista ja elinoloista.

Tiedontuotannon vahvistamiseksi huolehditaan, että saamelainen osaaminen turvataan ja tutkimus- sekä koulutustarpeisiin vastataan Posken hallinnoimassa Pohjois-Suomen hyvinvoinnin tiedontuotannon yhteisverkoston toiminnassa.

Taulukko 15 Posken saamelaisyksikkö

Poske 1 EUR			KUMULATIIVINEN	
			Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016
VARSINAINEN TOIMINTA				
	VALTIONAVUSTUKSET	STM avustus		45 000
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTOT	VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTOT	4030 - Kirjamyynni oppim.		12 000
				12 000
				57 000
	HENKILÖSTÖKULUT			46 570
	MATKAKULUT			3 924
	TOIMITILAKULUT			2 828
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT	KONTTORI-JA HALLINTOKULUT			2 764
	OSTOPALVELUT			400
	MUUT KULUT			514
				57 000
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ				
				0
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ				
			0	0

2.15. Giellagáldu-hanke

Saamelainen parlamentaarinen neuvosto käynnisti Suomen, Norjan ja Ruotsin Saamelaiskäräjien yhteistyönä 1.8.2015 Interreg-rahoitteen Giellagáldu-jatkohankkeen, joka päättyy 31.5.2018. Hankkeen avulla rahoitetaan yhteispohjoismaisen saamen kielen ammatti- ja resurssikeskuksen Sámi Giellagáldun (Saamen Kielikaltio) toiminta. Giellagáldu-hankkeen keskeinen tavoite on varmistaa Sámi Giellagáldun pysyvä toiminta hankkimalla pysyvä rahoitus ammatti- ja resurssikeskuksen toiminnalle. Giellagáldu-jatkohanketta rahoittavat EU:n Interreg V Pohjoinen -ohjelman Sápmi-osa-alue, Lapin liitto, Tromssan lääni sekä Norjan, Ruotsin ja Suomen Saamelaiskäräjät. Hanketta johtaa Suomen Saamelaiskäräjät.

Hankkeen aikana Sámi Giellagáldu jatkaa saamen kieliyhteistyön kehittämistä, koordinoitua ja vahvistamista. Sámi Giellagáldu jatkaa toimintaansa myös saamen kansan kieliasioiden korkeimpana yhteisenä päättävänä toimielimenä. Sámi Giellagáldun tavoitteena on säilyttää ja edistää saamen kieliin liittyvää kulttuuriperintöä ja toimia ammatillisena asiantuntijaelimenä. Ammatti- ja resurssikeskuksella on myös ylin vastuu kielenkäyttäjille suunnatuista saamenkielisistä kielipalveluista. Hankkeen aikana Sámi Giellagáldun toimielimiin lisätty kielineuvosto aloittaa toimintansa ja jo aiemmin perustetut etelä-, luulajan-, pohjois-, inarin- ja koltansaamen kielijaokset jatkavat toimintaansa. Kielityöntekijät, joita eteläsaamassa on 2, luulajansaamassa 2, pohjoissaamassa 3, inarinsaamassa 1 ja koltansaamassa 1, vastaavat käytännön kielityöstä. Hankkeen aikana Sámi Giellagáldu ja Saamelaiskäräjät vahvistavat ja kehittävät yhdessä saamen kieliä siten, että kunkin kieliryhmän yksilölliset tarpeet, haasteet ja voimavarat huomioidaan

Ammatti- ja resurssikeskus Sámi Giellagáldun tehtäviä ovat muun muassa kielenhuolto, kielen kehittäminen, terminologiatyö, normitus ja paikannimistöpalvelu. Kielityöntekijät antavat ohjeita ja neuvoja saamen kielten käyttöön liittyvissä kysymyksissä ja valmistelevat oman kielensä asioita

kielijaostojen päätettäväksi. Kielijaostot antavat suosituksia saamen kielten käyttöön liittyvistä asioista, kuten normituksesta ja uudesta terminologiasta.

Suomen Saamelaiskäräjät on saanut hankkeelle rahoitusta EU:n Interreg V A Pohjoinen -ohjelmasta ja Lapin liitosta. Suomen Saamelaiskäräjien työntekijöitä projektissa ovat projektipäällikkö, projektisihteeri, koltansaamen kielityöntekijä, pohjoissaamen kielityöntekijä sekä inarisaamen kaksi kielityöntekijää, jotka kummatkin työskentelevät projektissa 50 prosenttisesti.

Taulukko 16 Giellegaldu

Giellegaldu projekti 1 EUR			KUMULATIIVINEN	
			Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016
VARSINAINEN TOIMINTA				
VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	VALTIONAVUSTUKSET	3025 - OM valtionavustus kieliyhteistyö		92 855
				92 855
VARSINAISEN TOIMINNAN TULOT	MUUT AVUSTUKSET	3305 - Muut avustukset		70 344
		3396 - Interreg rahoitus		188 523
				258 867
				351 722
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT	HENKILÖSTÖKULUT			266 716
	MATKAKULUT			27 750
	TOIMITILAKULUT			18 120
	KONTTORI-JA HALLINTOKULUT			800
	MUUT KULUT			38 336
				351 722
TILIKAUDEN YLI- / ALLJÄÄMÄ			0	0

3. Saamelaiskulttuurikeskus Sajoksen liiketoimintapalvelut

Sajoksen palvelutoimintaa ohjataan saamelaiskäräjien yleiskokouksen hyväksymillä eettisillä toimintaperiaatteilla. Sajoksen tunnettuustavoite saamelaisorganisaatioissa vuoden 2015 loppuun mennessä oli 100 %. Jatketaan Sajoksen tiedotustyötä tavoitteena Sajoksen kokous- ja tapahtumatilojen myynnin tehostaminen sekä suhdetoiminnan lisääminen eteenkin alueen toimijoiden kanssa. Sajoksen palvelumyyntiä kehitetään edelleen eettisten toimintaperiaatteiden mukaisesti pyrkien siihen, että Sajoksen palveluyksikkö voidaan rahoittaa palvelumyynnillä.

Taulukko 17 Sajoksen liiketoimintapalvelut

1 EUR		KUMULATIIVINEN	
		Toteuma 1-12.2016	Budjetti 1-12.2016
Markkinointipäällikkö	VARSAISEN TOIMINNAN TULOT		54 118
	VARSAISEN TOIMINNAN KULUT		54 118
	VARSAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0
Järjestelmäasiantuntija	VARSAISEN TOIMINNAN TULOT		54 952
	VARSAISEN TOIMINNAN KULUT		54 952
	VARSAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0
Vastaava AV-tekniikko	VARSAISEN TOIMINNAN TULOT		53 397
	VARSAISEN TOIMINNAN KULUT		53 397
	VARSAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0
AV-tekniikko	VARSAISEN TOIMINNAN TULOT		31 971
	VARSAISEN TOIMINNAN KULUT		31 971
	VARSAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		-0
Toimitilahuoltaja	VARSAISEN TOIMINNAN TULOT		42 814
	VARSAISEN TOIMINNAN KULUT		42 814
	VARSAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0
Laitoshuoltaja	VARSAISEN TOIMINNAN TULOT		38 950
	VARSAISEN TOIMINNAN KULUT		38 950
	VARSAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		-0
Määräaikaiset (taloushallinto, infotyöntekijät)	VARSAISEN TOIMINNAN TULOT		8 057
	VARSAISEN TOIMINNAN KULUT		8 058
	VARSAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-1
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		-1
Vuokramenot	VARSAISEN TOIMINNAN TULOT		744 000
	VARSAISEN TOIMINNAN KULUT		744 000

Palkkiot ja korvaukset (kääntäjät, tulkit, oppaat.	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		5 001
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		5 001
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		0
Toimistomenot (puhelin/posti/kopiot/tarvikk	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		4 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		4 000
Siivous- ja kiinteistö	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		10 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		10 000
ATK (8000, 8001, 8058, 8330, 8331)	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		12 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		12 000
AV (8025, 8026)	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		15 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		15 000
Sähkö	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		15 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		15 000
Sidosryhmätoiminta (matkakulut, omat kokouskahvit)	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		3 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		3 000
Tiedotustoiminta (lehti-ilm. esitteet, markkin yms	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		15 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		15 000
Koulutus	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		1 500
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		1 500
Terveyspalvelut	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		1 500
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		1 500
Muut kulut (koneet/kalusteet/vakuutukset/atk-palv/	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		3 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		3 000
Painotuotteet	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		3 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		3 000
Ostopalvelut, (kok.pak.l ostopal. Konsulttipalv)	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT		40 000
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT		40 000
Saamelaiskulttuuria multimedian keinoin-hanke PY			
Yhteensä	VARSAINAISEN TOIMINNAN TULOT	0	1 156 260
	VARSAINAISEN TOIMINNAN KULUT	0	1 156 260
	VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-0
	TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		-0